

2022-04-26

Diarienummer
VOO 2022/0008

Birgitta Åkerson
Projektledare

Skrivelse Inför avgiftsfri ledsagning i Lunds kommun

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

- att *föreslå* kommunfullmäktige besluta, att samtliga i Lunds kommun som beviljas insatsen ledsagning i enlighet med socialtjänstlagen ska upp till 12 timmar ledsagning per månad vara avgiftsfria
- att kommunfullmäktiges eventuella beslut följs upp efter tre år
- att besvara skrivelsen Inför avgiftsfri ledsagning i Lunds kommun i enlighet med tjänsteskrivelse 2022-04-26

Sammanfattning

Socialdemokraterna har i skrivelse ställt till vård- och omsorgsnämnden föreslagit nämnden att besluta om ändringar avseende ledsagning. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår vård- och omsorgsnämnden, att *föreslå* kommunfullmäktige att besluta om införande av upp till 12 avgiftsfria timmar ledsagning per månad.

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-26
Skrivelse Inför avgiftsfri ledsagning i Lunds kommun
- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-25
Utredningsuppdrag ledsagning
- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-10-04
Utredningsuppdrag ledsagning

Ärendet

Bakgrund

Skrivelse socialdemokraterna

Socialdemokraterna har i skrivelse ställt till vård- och omsorgsnämnden föreslagit nämnden att besluta:

2022-04-26

Diarienummer

VOO 2022/0008

att samtliga i Lunds kommun som beviljas insatsen ledsagning i enlighet med socialtjänstlagen ska 12 avgiftsfria timmar ledsagning per månad,

att insatsen ska disponeras fritt av den som beviljats biståndet,

att avgiftsfria timmar som inte utnyttjas får sparas och användas senare innevarande år, samt

att reformen utvärderas efter tre år.

Föredragning

Förvaltningens tidigare utredning avseende ledsagning

Förvaltningen har vid tidigare arbetsutskott redovisat utredningar avseende ledsagning i Lunds kommun.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslutade 2018 att ge förvaltningen i uppdrag att utreda ledsagning exempelvis enligt Laholms-modellen. Vid vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2018-10-10 redovisades att förvaltningen enligt tjänsteskrivelse 2018-10-04 *inte* bedömde att friare ledsagning bör införas i Lunds kommun. (Förtydligande, i tjänsteskrivelsen 2018-10-04 avsåg ”friare ledsagning” fritt antal timmar, exempelvis enligt Laholms-modellen). Däremot föreslog förvaltningen införande av 5 h/månad avgiftsfri ledsagning enligt SoL i ordinärt boende.¹ Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott återremitterade 2018-10-10 ärendet till förvaltningen för vidare utredning, utifrån möjligheten att spara icke använda beviljade timmar för ledsagning till nästkommande månad.²

Förvaltningens utredningsuppdrag redovisades till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2020-05-03, i enlighet med tjänsteskrivelse 2020-05-25, att det *inte* bedömdes finnas utrymme för att spara beviljade timmar till nästkommande månad skulle införas. Det är svårt utifrån flexibilitet i bemanningsstyrka och skulle kräva ytterligare administration. Förvaltningen lyfte även fram att det redan idag finns möjlighet att vid ett tillfälligt utökat behov av ledsagning, ansöka om tillfällig utökning antal timmar. Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslutade 2020-06-03 §26 att betrakta utredningsuppdraget som avslutat.

Förslag 12 avgiftsfria timmar för ledsagning enligt SoL

För insatser enligt SoL tas avgift normalt ut utifrån antal beslutade timmar. För ledsagning enligt SoL utgår avgiftssättningen dock utifrån *utförda/ansända* timmar för ledsagning för att fastställa avgiftsnivå. Det innebär en omfattande administration - dels för

---

¹ Voo tjänsteskrivelse 2018-10-04

² Beslut vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2018-10-10

2022-04-26

Diarienummer

VOO 2022/0008

enheter som utför ledsagning, dels för enheten som administrerar avgifter. Varje månad måste det för samtliga brukare som har ledsagning göras en genomgång av hur mycket ledsagning som har *utförts* för att se om brukarnas avgifter ska justeras. Denna reglering/administration avseende brukarnas avgifter sker inte på motsvarande sätt gällande andra SoL-insatser.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslog i tjänsteskrivelse till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2018-10-04 införande av 5 h avgiftsfri ledsagning enligt SoL per månad i ordinärt boende. Det skulle avlasta förvaltningens verksamhet avseende administrativa arbetsuppgifter.

Förvaltningens bedömning kvarstår, att det är lämpligt med avgiftsfria timmar ledsagning. Därmed föreslås införande av upp till 12 avgiftsfria timmar ledsagning per månad. För överstigande timmar därutöver utgår avgift enligt hemtjänsttaxa. Förslaget skulle frigöra tid för förvaltningens avgiftshantering, men även i viss mån för hemvårdsenheterna. Då hantering av uppföljning utförda timmar ledsagning enligt SoL inte kan ske i Procapita är nuvarande hantering ur sekretessynpunkt inte optimal.

Förslaget skulle bespara förvaltningen mycket administration.

Avgifter inom vård- och omsorg fastställs inte av vård- och omsorgsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden kan ta fram förslag till kommunfullmäktige som fastställer avgifter.

Förslag insatsen disponeras fritt av den som beviljas insatsen

Förvaltningen vill uppmärksamma om att redan idag styrs/disponeras insatsen ledsagning i Lunds kommun av brukaren. Brukaren har rätt att välja tex vilken aktivitet beviljad ledsagning ska användas till.

Insats ledsagning enligt SoL beslutas i Lund enligt riktlinjer för insatser enligt Sol, under rubriken rekreation och fritid:

Innebär hjälp för brukare som på grund av orienteringssvårigheter, otrygghet, fysiska besvär eller andra besvär har svårigheter att förflytta sig från ett ställe till ett annat, ledsagning, för att engagera sig i olika typer av aktiviteter som brukaren uppskattar. Exempelvis gå på konstutställningar, bio eller museum, sociala aktiviteter hemma eller på träffpunkt.

Ledsagning till regionens sjukvårdsinrättningar är dock inte kommunens ansvar. Insatsen kan endast beviljas av kommunen när den enskilde har behov av stöd av personlig karaktär i samband med besöket, exempelvis på grund av kognitiv svikt. Beslutet ska särskilt motiveras i beslutsunderlaget.

2022-04-26

Diarienummer

VOO 2022/0008

Förslag möjlighet spara outnyttjade avgiftsfria timmar

Utifrån förvaltningens redovisning avseende ledsagning enligt tjänsteskrivelse 2018-10-04 återremitterade vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott ärendet till förvaltningen för vidare utredning, utifrån möjligheten att spara icke använda beviljade timmar för ledsagning till nästkommande månad.

Förvaltningens redovisades till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2020-05-03, i enlighet med tjänsteskrivelse 2020-05-25, att det skulle vara svårt att kunna tillgodose behovet av den flexibilitet i personalbemanningen som ett beslut om möjlighet att spara beviljade timmar skulle innebära. Förvaltningen bedömde även att möjlighet till sparande av icke använda timmar för ledsagning enligt LSS/SoL skulle skapa ytterligare administration. Förvaltningen lyfte även fram att det redan idag finns möjlighet att vid ett tillfälligt utökat behov av ledsagning, ansöka om tillfällig utökning antal timmar.

Förvaltningens bedömning kvarstår, i enlighet med tjänsteskrivelse 2020-05-25 (bifogas), att det inte bör vara möjligt att spara beviljade timmar.

Förslag reformen utvärderas efter 3 år

I skrivelsen föreslås att reformen utvärderas efter 3 år. Förvaltningen är positiv till att en uppföljning av vård- och omsorgsnämndens beslutade förändringar görs efter 3 år.

Beredning

Utredning har enligt tidigare redovisade tjänsteskrivelser skett tillsammans med myndighetsfunktionen.

Barnets bästa

Förvaltningens förslag till beslut om upp till 12 timmar/månad avgiftsfri ledsagning enligt SoL bedöms inte påverka barn. Ledsagning enligt SoL är avgiftsfri för barn, då barn 0-18 år inte betalar hemtjänstavgift.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens förslag till beslut om upp till 12 timmar/månad avgiftsfri ledsagning enligt SoL bedöms innebära lägre avgift för vissa brukare som beviljas insatsen ledsagning enligt SoL. (Dvs de brukare som hamnar i en lägre nivå för hemtjänstavgift.)

Ekonomiska konsekvenser

Upp till 12h avgiftsfri ledsagning skattas till minskning avgiftsintäkter med 135 tkr/år. Dock förväntas

2022-04-26

Diarienummer

VOO 2022/0008

administrationskostnaden för avgiftsenheten och hemvårdsenheterna *minska* med ca 60 tkr/år.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Birgitta Åkerson
Projektledare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunfullmäktige

Akten